

M.S.W Semester - 3 (CBCS) Examination**Oct/Nov-2022 (OLD COURSE)****INDUSTRIAL RELATION & LABOUR WELFARE (CORE)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન.૧ ઔદ્યોગિક સંબંધોનો ખ્યાલ અને ઉદ્દેશો સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન.૧ ઔદ્યોગિક સંબંધોની રણનીતિ સ્પષ્ટ કરો.
- પ્રશ્ન.૨ શાંતિપૂર્ણ ઔદ્યોગિક સંબંધોનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન.૨ સામુહિક સોદાબાજી વિષે સવિસ્તાર સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૩ કામદાર કલ્યાણનો ખ્યાલ અને ઉદ્દેશો સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન.૩ કામદાર કલ્યાણ અધિકારીની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- પ્રશ્ન.૪ ઔદ્યોગિક ઝડપના પ્રકારો સ્પષ્ટ કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન.૪ આંતરિક અને બાહ્ય ઔદ્યોગિક વિવાદ પ્રક્રિયા સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૫ ટુકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૪)
1. કામદાર સંઘની વિશેષતાઓ.
 2. મજૂરો પર રાષ્ટ્રીય કમિશનની ભલામણો.
 3. ભારતમાં થયેલ કામદાર સંઘોનો વિકાસ.
 4. મજૂર સંઘોના સિદ્ધાંતો.

ENGLISH VERSION

- Q.1 Explain the concept and objectives of industrial relation. (14)
OR
- Q.1 Identify the strategies of industrial relation.
- Q.2 Explain the importance of peaceful industrial relation. (14)
OR
- Q.2 Explain the collective bargaining in detail.
- Q.3 Explain the concept and objectives of labour welfare. (14)
OR
- Q.3 Clarify the role of labour welfare officer.
- Q.4 Explain the types of industrial disputes. (14)
OR
- Q.4 Explain internal and external industrial dispute procedure.
- Q.5 Write Short Notes. (Any Two) (14)
1. Characteristics of trade union.
 2. Recommendations of the National Commission on Labour.
 3. Development of Trade Unions in India.
 4. Principles of trade union.
